

vanden voorszghemelden Tycho Brahe bevonden is/ dat suldy
uyt dese naerbolghende Tafelkens verstaen.

Tafelken van der Sonnen Refractie ofte verheffinghe
uyt oorfaecke van de dampen.

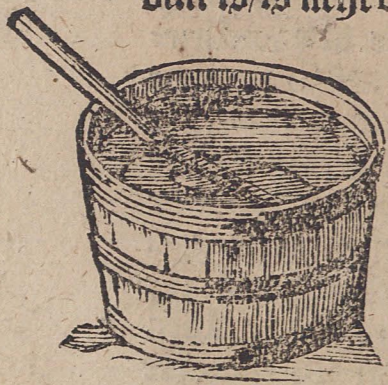
De Son- nehoogh zijnde	}	0 graden schijnt	34 minuten	} hoogher dan hy eyghent- lijck is.
		1 graed schijnt	26 minuten	
		2 graden schijnt	20 minuten	
		4 graden schijnt	15 minuten	
		7 graden schijnt	13 minuten	
		10 graden schijnt	10 minuten	
		16 graden schijnt	7 minuten	
23 graden schijnt	3 minuten			
32 graden schijnt	1 minute			

Tafelken van der Sterren Refractie ofte Verheffinghe
uyt oorfaecke van de dampen.

De vaste Sterren hoogh zijnde	}	0 graden schijnen	30 minuten	} hoogher als zy eygentlijc zijn
		1 graed schijnen	22 minuten	
		2 graden schijnen	15 minuten	
		4 graden schijnen	11 minuten	
		7 graden schijnen	8 minuten	
		11 graden schijnen	5 minuten	
15 graden schijnen	3 minuten			

Dit dient wel waer genomē te zijn van de ghene die verre
om Noord varen/ende de Sonne na by den Horizon gebruyc-
ken/want het een halve graed can schelen/of menle in't nooz-
den op't laeghste/ of in't zuiden op't hooghste ghebruyckt.

Dit sal misschien by sommighe (om dat zy't noyt gehoort
hebben) verworpen en niet gheloofst werden: Maer wat daer
van is/ is licht om proeben. Die't niet en wil ghelooen/voor

dat hy't selve sie : die neme een Emmer ofte
Cobbe met water / en steeck daer een stoc-
ken schuyt in/ so sal hy sien dat het stoccken
heel crom/ ofte ghebroocken sal schynen/ ge-
lijck hier neffens afghebeeldet staet. Door-
sake daer van is : dat het eynde van't stoc-
ken dat onder water is/ door het water hem
hooger schijnt te verheffen op ons ghesicht/
alst eyghentlijck is.

Soomen het op een ander maniere noch dupdelijcker wil

mercken: soo leght in een ledighe Emmer of Cobbe een stuck
gelt/ ofte pet anders/ gaet dan soo veel achterwaert/ dat ghy
het voorszreven gelt uyt u ghesichte verliest/ ende blijft daer
stille staen / laet dan een ander de voorszreven Emmer ofte
Cobbe vol water gieten/ het voorszreven gelt sal door't wa-
ter soo veel verheben werden: dat ghy't een goet stuck boven
de cant van de Emmer sult sien/ daer ghy't te vooren niet bo-
ven en condet sien. Even alsoo oock / werden de Hemelsche
Lichten door de dampen (na by den Horizon zijnde) verhebe.

Capittel X I X.

Van de Noord-sterre, ende hoemen de hooghte
daer by sal vinden.

Alle vaste Sterre als in't sevenste Capittel is gelyc/ ver-
anderē ooc metter tijt van declinatie/ sommige vermeer-
deren/ sommighe verminderen/ den eenen meer als den
anderē/ de Noord-sterre is nu ter tijt eene van die/ die de mee-
ste veranderinghe onderworpen zijn/ die heeft ghestaen in de
jaer 1600 vanden Pole 2 graden 50¹/₂ minuten/ ende sal in den
jare 1700 daer af staen 2 graden 16¹/₂ minuten / so dat hy alle
drie jaren den Pole een minute naerder comt. In't jaer 1608
heeft hy gestaen vande Pole 2 graden en 48 minute/ daer op
hebben wy hier onse reekeninghe ghemaect. Soomen dan
de hooghte wil soecken by de Noord-sterre/ als die is recht on-
der den Pole/ soo salmen 2 graden 48 minuten toedoen/ by de
hooghte diemen met de Graed-boghe sal hebben bevonden/
soo hy recht boven den Pole is (dat is op't hooghste) soo sal-
men 2 graden en 48 minuten aftrecken/ soo salmen de rechte
hoochte becomen/ maer omme te wesen wanneer hy recht on-
der den Pole op't laeghste is: soo neemt acht wāneer de groo-
te waghen recht onder de Noord-sterre ofte Lepē alsoo comt
te staen: dat wannermen een Loo-lijn ofte een stoccken laet
hangen op ons ghesichte recht op Lepen/ dat de selve Lijn of-
te stocck dan oock come te hanghen recht tusschen de waghen
ende peerden deur/ dan is Lepen recht boven den Pol op het
hooghste/ en ter contrarie: wanner de waghen soo boven
Lepen staet/ dat wannermen een Lijn laet hanghen tusschē
de waghen ende peerden deur/ dat de selve dan come te han-
gen recht onder Lepen: dan is Lepen recht onder den Pole
op't laeghste. Dit selde machinē oock mercken aen de Ster-
re die daer staet inde Borst van Cassiopea: want als die recht
onder Lepen staet/ dan is Lepen recht onder den Pool op het
laeghste :